

[Hauch.]

førelse af en ny Grundlov her i Landet: nu var Tiden inde, nu skulde Afgørelsen træffes, og for saa vidt den gik Regeringspartierne imod, maatte den danske Befolkning ikke forudsætte, at man vilde genoptage Arbejdet for Gennemførelsen af en ny Grundlov, i hvert Fald ikke foreløbig. Det er naturligvis et Standpunkt, men det er ikke et Standpunkt, der i meget fremtrædende Grad underbygger Nødvendigheden af at faa en ny Grundlov; thi dersom den Grundlov, som vi har, var saa slet i Bund og Grund, at den trængte til at ændres, kunde den Omstændighed, at en Folkeafstemning ikke gav et Grundlovsforslag Medhold i den foreliggende Skikkelse, naturligvis ikke forhindre den højtærede Statsminister og hans Partier i at arbejde for Gennemførelsen af en ny Grundlov med virkelig demokratisk Indhold. Jeg haaber, den højtærede Statsminister paa Baggrund heraf kan indse, hvor inkonsekvent hans Stilling er med Hensyn til Spørgsmaalet om Gennemførelse af en ny Grundlov.

Naar mit Parti vil anbefale Vælgerne at gaa imod det foreliggende Grundlovsforslag — og det vil vi —, skyldes det, at vi anser dette Forslag for et slet Grundlovsforslag. Rigsdagen vil, om det vedtages, faa daarligere Arbejdsvilkaar. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at paavise, at det er yderst tvivlsomt, om det vil være muligt under den nye Grundlov at faa tilrettelagt en praktisk Arbejdsmaade her paa Rigsdagen. At Rigsdagen vil faa baade daarlige og uklare Arbejdsforhold, anser mit Parti for givet.

Jeg skal ikke komme ind paa en Gentagelse af den nærmere Begrundelse for vor Stilling, som jeg havde Lejlighed til at give ved første Behandling, da vi sidst havde Grundloven for i det høje Landsting, men naar mit Parti saa indtrængende, som vi formaar det, vil henstille til Vælgerne at gaa imod dette Forslag, er det af følgende Grunde, som jeg ganske kort skal forsøge at trække op.

Vi vilde anse det for heldigt, om man samlede Rigsdagens fire store Partier om en Løsning, og derfor siger vi til Vælgerne: Vént med Gennemførelsen af en ny Grundlov, til dette kan ske. Jeg lagde nok Mærke til, at den højtærede Statsminister i sin Forelæggelsestale henviste til, at nu skulde det have en Ende med denne Grundlovspassiar her i Landet. Jeg er ganske enig i, at det vilde være ønskeligt, om den fik Ende, men skal vi naa dertil, maa vi bede Vælgerne

om at hjælpe os ved at begrave det Misfoster af en Grundlov, som der her er Tale om at gennemføre. Landets Grundlov bør — deri er jeg ganske enig — ikke være et Stridens Æble i Døgnets Politik, men der er vel ingen i denne Sal eller andre Steder her i Landet, som tror, det vil være muligt, dersom denne Grundlov gennemføres, at skabe Ro om Grundlovspolitikken her i Landet. Det er muligt, at det radikale Parti og Socialdemokraterne og den Del af de Konservative, som slutter op om Forslaget, kunde ønske denne Fred og Ro, men vi er her jo da ogsaa, og vi agter ikke at slaa os til Ro, dersom denne Grundlov bliver gennemført, idet vi anser den for en slet Grundlov. Man ynder at sige, naar man agiterer for Gennemførelsen af dette Forslag ved Folkeafstemningen, at der skal stemmes for eller imod den nuværende Grundlov. Dette er ikke rigtigt. Der stemmes for eller imod Forslaget til en ny Grundlov og ikke for eller imod den gamle. Der er en særlig Grund til at understrege dette, naar man erindrer sig, hvordan hele Udviklingen har været i denne Sag.

Blandt de fire store Partier her paa Rigsdagen er der ingen Strid om, at der er Bestemmelser i den gamle Grundlov, som burde ændres. Jeg lagde med Interesse Mærke til, at det eneste, den højtærede Statsminister i Virkeligheden fremhævede i Dag vedrørende Forslaget til den nye Grundlov, var dette, at man ved Hjælp af den vilde opnaa at ophæve de Vanskeligheder, som kan opstaa paa Rigsdagen, naar de to Ting har en forskellig Opfattelse i en foreliggende Sag. Jeg mener ogsaa, at Striden mellem Tingene bør kunne finde en fornuftig Løsning, og det har vi erklæret os villige til at medvirke til. Vi har ligeledes erklæret os villige til at medvirke til en Nedsættelse af Valgretsaldern ved Landstingsvalg, og endelig har vi erklæret os villige til at medvirke til en Ændring af Bestemmelserne angaaende Valget af de landstingsvalgte. Ja, vi har endogsaa erklæret os villige til at forhandle om fuldstændig at ophæve den Del af Landstinget og lade samtlige Medlemmer af Landstinget vælge ved de almindelige Valg.

Naar Regeringspartierne skal sige noget efter deres Opfattelse fordelagtigt om den foreslaede nye Grundlov, jfr. Statsministerens Udtalelser i Dag, saa er det netop det om Striden mellem Tingene, man fremhæver, samt Spørgsmaalet om Valgretsaldern ved Landstingsvalg. Man burde dog i Sandhedens Interesse tilføje, at man allerede paa et tidligt Stadium af Forhandlin-